

МУЗЕЈ
ПОЗОРИШНЕ
УМЕТНОСТИ

Уредбом министра за науку и културу НР Србије од 28. новембра 1950. године основан је Музеј позоришне уметности НРС са задатком „да прикупља, проучава и излаже материјал од значаја за развој позоришне уметности НРС (писмена и штампана позоришна дела и друге списе који се односе на рад и развој позоришта, реликвије, сценске слике и костиме, макете и др.) као и материјал који се односи на живот и рад истакнутих чланова позоришта“.

Према овој концепцији Музеј је имао да обухвати историјски и савремени развој позоришта на читавој територији СР Србије, као једина републичка установа ове врсте. На тој широкој програмској основи требало је почети са радом у једној потпуно запуштеној и заосталој области културне историје. Оснивање позоришног музеја, међутим, било је неопходно с обзиром на то да је изванредно значајна театрарска историјска документација као и документација о бујању савременог позоришног стваралаштва, остајала изван заштите и научне обраде једне специјализоване установе са стручњацима одређеног профиле.

Посебан проблем за рад и развој новооснованог Музеја представљала је чињеница да је архива најстаријег српског позоришта — Народног позоришта у Београду, горела у оба рата, да су појединци развлачили документа, а да од рата готово ни једно позориште није систематски чувало архивски материјал, а ни једно не штампа уобичајене годишњаке. С друге стране, историја српског позоришта није била предмет проучавања ни једног факултета ни института, а ни поједини научни радници нису били искључиво посвећени проучавању позоришне историје. Постојећи, предратни прегледи историје српског позоришта непотпуни су и не научно рађени, те их је потребно из основе ревидирати и створити научну историју српског позоришта.

У таквој ситуацији било је корисније прво основати позоришни архив и институт, па тек онда музеј, с обзиром на то да свака музејска

изложба треба да представља пречишћене ставове у одређивању значаја приказаних историјских појава и личности. Музеј је међутим основан и требало га је развијати у неколико правца. Требало је што пре сакупити, проучити и изложити позоришни материјал, упркос скромном фонду архивских и других предмета предатих Музеју при оснивању, упркос одсуству научно обраћене позоришне историје, и упркос томе што не постоје научни радници и стручњаци посвећени изучавању ове научне области.

Раду на организационом формирању установе, прикупљању архивских и музејских предмета, пришло се крајем 1951. на мансарди Музеја примењене уметности, са персоналом који се састојао од: руковођиоца, рачунског службеника и дактилографкиње.

С обзиром на то да је Музеј требало да обухвати целу територију СР Србије и сва новооснована позоришта, одмах је послат допис свим позориштима са препоруком и упутством како да формирају своје архиве у којима би чували документа о свом развоју. Било је јасно да тек основана установа са малим бројем службеника неће бити у могућности да и савремену документацију систематски сакупља, срећује и депонује на малом простору. И не само то, стало се на становиште да је сврсисходније да свако позориште формира свој архив полазећи од тога да ће се на лицу места потпуније сакупити сви они документи који садрже историју једне позоришне куће, а да ће се временом лако успоставити сарадња на линии Музеј — позоришни архив.

У садашњу зграду Музеј се уселио септембра 1952, а решењем Владе НРС од 25. XII 1952. прешао је у надлежност НО Београда.

Наставило се са прикупљањем предмета, саветовањима о физиономији сталне музејске изложбе и припремом експоната. Тежило се да изложба не буде сувопарна због претежно архивско-фотографских докумената, те је посебна пажња посвећена прикупљању уметничких предмета, као и реконструкцијама и макетама, да би се постигао колико-толико уметнички изглед изложбе.

Општа потреба и тенденција што бржег отварања нових културних установа, убрзала су и отварање сталне изложбе Музеја. Изложба је званично отворена 19. IX 1953.

У даљем раду започело се у свим правцима, а посебно на богаћењу збирки: архивској, фотографској, збирци уметничких предмета, сценографско-костимографској, меморијалној, као и на развијању театролошке библиотеке, хемеротеке, фонотеке и филмотеке. Скученост простора и недостатак кадра ометали су систематски рад. Када се радило на некој већој изложби или припреми материјала за саветовања, све друге делатности су замирале. Такав начин рада није условљавао довољну студију и детаљне припреме акција, иссрпљивао је мали број сарадника Музеја, а није пружао потпуну сatisфакцију од остварених резултата.

Одмах на почетку свог постојања Музеј је осећао потребу да успостави сарадњу са сродним установама ради измене искуства и рада на ширем, југословенском плану, па је започео повезивање са најстаријим у земљи, Архивом и Музејом Хрватског народног казалишта у Загребу, и тек основаним Гледалишким музејом у Љубљани. Сарадња се развијала кампањски, на манифестацијама и акцијама југословенског карактера. Велика изложба „Позориште у Југославији“ постављена је 1955, на Колумбија универзитету у Њујорку; друга велика изложба постављена је исте године у Дубровнику у оквиру Конгреса Интернационалног театрарског института а делимично је пренета у Беч и уклопљена у изложбу „Европско позориште“. Све ове акције као и изложбу и брошуру „Позориште у Југославији“

штампану на три језика, финансирала је Комисија за културне везе са инострanstvом.

У циљу продубљивања међурепубличке сарадње, зближавања и прожимања култура југословенских народа, размене искуства у стручном раду, Музеј је организовао и активно учествовао на два југословенска саветовања о раду на позоришној музеологији, архивистици и историографији, организованим у оквиру Стеријиног позорја у Новом Саду 1957. и 1958.

Музеј је у 1959. основао Друштво за проучавање позоришта. Пет научних саопштења са дискусијом и академија са програмом — Сећање на Казалиште народног ослобођења, којом је на Коларчевом универзитету обележена 40-годишњица СКЈ, представљају позитивне резултате рада Друштва. Музеј се међутим нашао пред замашним задацима припрема прославе стогодишњице професионалних позоришта, те није могао да се посвећује раду Друштва, неопходног с обзиром на непостојање позоришног института, те је његова делатност престала.

Од самог почетка рада Музеј је поред осталог сакупљао старе и нове грамофонске плоче наших познатих драмских и оперских уметника; данас Музеј располаже прилично богатом колекцијом старих и нових грамофонских плоча, затим снимцима на магнетофонским тракама, као и кабинетом за магнетофонска снимања, поред мале збирке филмова о позоришту.

У циљу покретања шире акције на снимању глумачких креација и умножавању на магнетофонске траке и грамофонске плоче, Музеј је обрађио елаборат и доставио свим заинтересованим просветним форумима, и предузећима за израду грамофонских плоча, указујући на широке могућности просветног дела позоришне уметности и на овај начин.

УНУТРАШЊИ РАД МУЗЕЈА

Нагли прилив и попуњавање музејских збирки и истовремени пораст броја спољних корисника Музеја убрзо су показали да је одлука о оснивању Музеја позоришне уметности била корисна. Збирке фотографија, плаката, уметничких и меморијалних предмета, сценографских и костимографских скица, старих грамофонских плоча и магнетофонских трака свакодневно су расле у тој мери да мали број стручњака није успевао да сређује материјале по свим музеолошким принципима. У збиркама Музеја данас се налазе многоbrojni документи од изванредне културноисторијске и уметничке вредности.

У архивској збирци налази се преко 800 дела у рукопису, око 700 писама и знатан број разних архивских докумената; у збирци позоришне фотографије има око 10.000 фотографија; плаката и програма има преко 18.000; уметничких и меморијалних предмета и сценографских скица има око 2.000, грамофонских плоча око 400 као и приличан број трака са снимцима; велики је број старих и нових исечака из новина као и других података и документације; театрошкa библиотека броји преко 5.000 књига и часописа. Поред тога знатан је годишњи прилив материјала у збирке.

Збирке фотографија и плаката срећене су стручно музеолошки до степена који у датим условима потпуно задовољава, док се остали фондови срећују само у првом степену, колико се стиче у овим скученим условима, без доволно стручњака. Потребно је напоменути да је највећи број докумената овог музеја архивски, ситан и многобројан, што при инвентарисању и обради захтева много већи рад. Стручно искуство постоји

а повећање простора и броја стручњака омогућиће да се сви фондови обраде и каталогизирају по међународној децималној класификацији према којој је срећена библиотека Музеја, и да се валоризира целокупан музејски фонд.

Паралелно са збиркама, а у циљу стручне и научне обраде збирки и просветно-пропагандне делатности, стварана је театролошка библиотека Музеја, којом се користи поред стручњака Музеја и знатан број стручњака и научних радника изван Музеја. Са истим циљем стварана је и хемеротека од старих и савремених исечака из новина који су за сада срећени само тематски и хронолошки.

Мада су обрада и срећивање збирки, библиотеке и хемеротеке основна делатност и стална брига Музеја, степен срећености фондова не задовољава стручњаке Музеја. Објективна ситуација у погледу простора, кадра и обимних збирки не пружа могућности богаћења, нарочито оних колекција као што је фонотека, која захтева да се стално и систематски богате фондови снимањима живог позоришта на магнетофонске траке, или филмотека, која је у зачетку.

У току рада и развоја појединих делатности и збирки долазило је до измена у тражењу најадекватније организације рада и развоја у датим условима. Најновија унутрашња организација Музеја (која је ушла у нови Нацрт статута) има стручно-научна одељења и Секретаријат.

Стручно-научна одељења су:

I. **Одељење позоришне фотографије:**

- а) Одсек старе позоришне фотографије (до 1944);
- б) Одсек савремене позоришне фотографије (од 1944).

II. **Одељење плаката, ликовних и меморијалних докумената:**

- а) Одсек позоришних плаката и програма;
- б) Одсек ликовних и меморијалних предмета;
- в) Одсек скица декора, костима и макета.

III. **Одељење архива, грађе и документације о раду Музеја:**

- а) Одсек архива;
- б) Одсек грађе;
- в) Одсек документације о раду Музеја.

IV. **Одељење звучног и филмског архива:**

- а) Фонотека;
- б) Филмотека.

V. **Одељење библиотеке, хемеротеке и позоришне библиографије:**

- а) Библиотека;
- б) Хемеротека;
- в) Позоришна библиографија.

VI. **Одељење за педагошки рад и пропаганду.**

Секретаријат се састоји од:

- а) Управно-административне службе;
- б) Рачуноводствене службе са економатом;
- в) Помоћно-техничке службе.

Сада постоје кустоси који руководе одељењима I и II, III и V, док одељења IV и VI немају стручњака. Радна заједница сматра да би било неопходно да се у идућој години обезбеде стручњаци за рад у IV и VI

одељењу, а да се у будућности үз повећање простора, обезбеде и стручњаци за остале предвиђене секторе и делатности, како би се створили услови за рад и развој и основне и проширене делатности Музеја.

ЈАВНЕ АКТИВНОСТИ

Изложбе

После отварања прве поставке сталне музејске изложбе, која је у току овог времена у неколико мањих смањивана да би се добио простор за смештај нараслих фондова и за рад стручњака, реализован је приличан број мањих, већих и великих тематских изложби. Свака изложба захтевала је дosta времена за научно-истраживачки рад, с обзиром на заостајање историјске науке о позоришту.

Музеј је често сарађивао у припремању изложби које су организовале друге установе; позајмљивао је предмете, уз обавезно консултовање и давање података.

За изложбе овог Музеја нарочито интересовање показују установе за пропаганду у иностранству. Само у 1964. за Секретаријат за информације СИВ-а Музеј је израдио 25 мањих изложби за југословенска представништва у иностранству на тему „Шекспир у Југославији” и 30 изложби на тему „Бранислав Нушић”.

Изложбе у Музеју

- 1953. Стална музејска изложба „Развој позоришта у Србији”;
- 1954. „Мирослав Крлежа на сцени” — мања изложба;
- 1956. „Стеријин живот и дело” — већа изложба;
- 1957. „Иво Војновић у Београду” — мања изложба;
- 1960. „Живот и дело Јоакима Вујића” — већа изложба;
„Глумци Московског художественог театра на београдској сцени” — мања изложба;
- 1961. „Казалиште народног ослобођења” — већа изложба;
- 1962. Нова поставка сталне музејске изложбе;
- 1964. „Бранислав Нушић” — велика изложба.

Изложбе ван музеја

- 1954. „Мирослав Крлежа на сцени”, Нови Сад, Скопје, Ниш;
- 1955. „Позориште у Југославији”, Америка, Колумбија универзитет — велика изложба;
„Позориште у Југославији”, Дубровник — велика изложба, Беч (делимично);
- 1956. „Миливоје Живановић”, поводом тридесетпетогодишњице уметничког рада — мања изложба у НП у Београду;
„Стеријин живот и дело” — већа изложба, Шабац и Тузла;
- 1957. Уређена и отворена за јавност Спомен соба Добрице Милутиновића;
- 1958. „Живот и рад Јоакима Вујића” — мања изложба у Атељеу 212;
„Лубиша Јовановић”, поводом тридесетпетогодишњице уметничког рада — већа изложба у НП у Београду;
- 1959. Мала југословенска изложба за бригадисте на Бановом бруду,
„90 година зграде Народног позоришта у Београду” — већа изложба у НП у Београду;

1960. „40 година београдске опере” — мала изложба у НП у Београду,
„Живот и дело Јоакима Вујића” — већа изложба у НП у Крагујевцу,
„Гете на београдској сцени” — мала изложба у Југословенском драмском позоришту у Београду,
„Бернард Шо на београдској сцени” — мала изложба у Југословенском драмском позоришту у Београду,
Организовано подизање споменика на гробу Добрице Милутиновића;
1961. „100 година професионалних позоришта у Југославији” — велика изложба у Београду, Аљубљани, Загребу и Новом Саду;
„Ричард III на београдској сцени” — мала изложба у Југословенском драмском позоришту;
„Казалиште народног ослобођења” — већа изложба у Сарајеву;
1963. „75 година позоришта у Нишу” — велика изложба у Народном позоришту у Нишу;
„Крлежа на сцени”, Београд — мања изложба у НП у Тузли;
„Позориште у Југославији” — већа фото-изложба у Штокхолму;
1964. „Бранислав Нұшић” — велика изложба у Новом Саду, Сремској Митровици, Београду, Титовом Ужицу, Сарајеву, Мостару; мања изложба у Тузли, Вуковару и Панчеву; 30 фотопрезентација за иностранство;
„Шекспир на југословенским сценама” — велика изложба у Сарајеву, Бијељини (мања), Дубровнику, Загребу, Зајечару;
„Шекспир код Срба” — већа изложба на Коларчевом универзитету;
„Шекспир у Југославији” — већа изложба у Лондону и 25 мањих фото-изложби за иностранство;
1965. Сценографија и костим у Србији 1945—1965.

Каталози су штампани за прву поставку сталне изложбе, за изложбу „100 година професионалних позоришта у Југославији”, за изложбу „75 година позоришта у Нишу” и за изложбу „Сценографија и костими у Србији 1945—1965.”

Просветни рад

Потребно је нагласити да је тематика овог Музеја изванредно подона за просветни рад, не само зато што знатан део материјала улази у школске програме (драмски писци), већ и што је ова област неопходна и за опште образовање.

У Музеју се просветни рад одвија кроз разне форме; путем приредби и предавања у Музеју и ван Музеја и кроз рад са групама, којима кустоси тумаче изложбу, уз програме са магнетофонских трaka.

Предавања и приредбе у Музеју увек су праћени репродукцијама програма са магнетофонских трaka.

Наведене теме, предавања и приредбе само делимично указују на богатство тематике Музеја и на широке могућности његовог развоја и деловања.

Предавања и приредбе у Музеју

1958. Пригодно вече посвећено путујућој глумици Даринки Тоскић.
1960. „Са старих грамофонских плоча“ — уводна реч Бранка Драгутиновића. „Француско класично позориште“ — уводна реч Рашка Димитријевића. „Наше позориште у доба ренесанс“ — предавач др Арагољуб Павловић. „О позоришту Жан Луј Бароа“ — предавач др Слободан Јовановић. „Вече Добрице Милутиновића“ — говорили: Милан Предић, Раша Плаовић, Рашко Јовановић. „Проблем костима у сликарству и позоришту“ — предавач др Павле Васић. „Живот и рад Јоакима Вујића“ — предавач др Војислав Бурић. „Преводи и прераде Јоакима Вујића у Крагујевцу“ — предавач кустос Олга Милановић. „Вече Јоакима Вујића“, предавач кустос Синиша Јанић.
1961. „Сећање на казалиште народног ослобођења“ — уводна реч Вељка Купрешанина и рецитације чланова Казалишта НО Ивке Рутић и Вјекослава Афрића.
1962. „75. годишњица позоришта у Нишу“ — предавач кустос Синиша Јанић.
1963. „Национални репертоар и његови савремени тумачи“ — предавач кустос Олга Милановић. „Музика са сцене народног позоришта у Београду“ — предавач кустос Синиша Јанић. „Вече Мирослава Крлеже“ — предавач кустос Рашко Јовановић.
1964. „Живот и дело Бранислава Нушића“ — предавач кустос Синиша Јанић.

Предавања и приредбе ван музеја

1956. „Успомена на старе српске глумце“ — кустос Синиша Јанић, у Дому културе „Западни врачар“. „Два комедиографа — Аржић и Стерија“ — кустос Олга Милановић, у Дому културе „Западни врачар“.
1958. „Позоришна прошлост Београда“ — кустос Рашко Јовановић, КУД Абрашевић. „О Јоакиму Вујићу“ — кустос Синиша Јанић, на Коларчевом универзитету.
1959. „Иво Војновић, песник старог Дубровника“, „Незaborавни мајстори сцене“, „Хумор Бранислава Нушића“ — кустос Рашко Јовановић; сва три предавања одржана на Радничком универзитету у Београду. „Глумачке величине наше позоришне прошлости“ — кустос Синиша Јанић, на Радничком универзитету у Крушевцу, Чачку, Титовом Ужицу и на радној акцији на Бановом брду. „Незaborавни мајстори сцене“ — кустос Рашко Јовановић, Народни универзитет у Лазаревцу и КУД Абрашевић у Београду. „Разговор о позоришту“ — Милена Николић у Клубу позоришне публике у Дому ученика у привреди и са радним бригадама на Бановом брду.
1960. „Музеји Београда“ — кустос Олга Милановић, Коларчев универзитет. „125 годишњица Књажевско-српског театра у Крагујевцу“ кустос Синиша Јанић, раднички универзитет у Крагујевцу. „Глумци и публика у предратној Србији“ — кустос Синиша Јанић, Раднички универзитет у Ваљеву. „Портрет глумице“ (Лиљана Крстић) — кустос Рашко Јовановић, Рад-

- нички универзитет у Београду. „Хумор Бранислава Нушића” — кустос Рашко Јовановић, Народни универзитет у Железнику. „Гласови великане наше сцене” — кустос Олга Милановић, Трибина младих у Зрењанину.
- 1961. „Сећање на Казалиште народног ослобођења”, Коларчев универзитет.
 - 1962. „Позориште К. С. Станиславског” — Коларчев универзитет. „75 годишњица позоришта у Нишу” — кустос Синиша Јанић, на Радничком универзитету у Нишу.
 - 1964. „Чувени интерпретатори Нушићевог репертоара” — кустос Синиша Јанић, у емисији Радио Новог Сада.

ПУБЛИКАЦИЈЕ

Од оснивања Музеј је издао каталоге: сталне изложбе (1953), изложбе „75 година позоришта у Нишу”, (финансирало Народно позориште у Нишу) и изложбе „100 година професионалних позоришта у Југославији” (финансирао Савезни фонд за културне делатности, односно Југословенска заједница професионалних позоришта). Музеј је публиковао брошуру на три језика „Позориште у Југославији” 1955. (финансирала Комисија за културне везе са иностранством), затим су штампане из рукописа комедије Јоакима Вујића „Шнајдерски калфа” (1960) и Бранислава Нушића („Иза божјих леђа” (1964), као и „Госпођа министарка” у француском преводу (1964, финансирао Секретаријат за културу СРС).

Досад је Музеју успело да изда Зборник 1 (1962) и Зборник 2 посвећен Браниславу Нушићу (1965). Оба зборника финансирао је Секретаријат за културу СРС. Ови зборници представљају једину периодичну публикацију оваквог карактера код нас, са сарадницима из целе земље, а у Нушићевом зборнику и из иностранства.

У 1965. години изићи ће значајна публикација Музеја — Репертоар Народног позоришта у Београду од 1868. до 1965. поводом 100 годишњице овог најстаријег српског позоришта, која ће бити прослављена 1968.

Кроз протекло време стручњаци Музеја су сарађивали у дневним листовима и периодичним публикацијама као и на радију и телевизији.

ПЕРСПЕКТИВНИ РАЗВОЈ МУЗЕЈА

На крају, поставићемо у тезама неке идеје о програму и перспективном развоју Музеја у следећем периоду, чија се реализација условљава повећањем капацитета установе.

Продубљивање међународне сарадње у овој области поставља се као нужност и због јединственог укључивања у међународне процесе у области позоришне музеологије и историографије и због сарадње у циљу приближавања и пројектирања култура југословенских народа и размене искустава у стручном раду.

С друге стране, бројност и капацитет сродних установа у свету као и интензивна међународна сарадња у проучавању и фиксирању историје позоришта као специфичног феномена и ефикасног фактора светске културе, обавезују Музеј да се укључује у те процесе руководећи знатним позоришним традицијама наших народа.

Обележавању 100 годишњице оснивања Народног позоришта у Београду (1868—1968), једном од најзначајнијих датума наше културне

историје, тако значајном да обавезује да буде окосница рада Музеја у овом периоду, Музеј ће посветити пуну пажњу, посебно у организовању истраживања и публиковања научних радова и студија о богатој историји Народног позоришта, у чијем су крилу поникли и Опера и Балет.

Milena NIKOLIC

LE MUSÉE DE L'ART THÉATRAL

Avant la fondation du Musée de l'Art Théâtral (il a commencé à la fin de 1951) des documents sur le théâtre d'une importance capitale pour l'histoire de culture étaient sans protection, négligés du travail scientifique et d'étude. Bien que les archives du Théâtre National à Belgrade aient brûlées dans les deux guerres mondiales et que leur documents aient été pillés par des particuliers, le Musée à réussi, malgré des possibilités de travail très restreintes, à rassembler suffisamment d'objets précieux, d'archives et de matériels, à organiser plusieurs expositions dans le Musée même et en dehors du Musée, et il a édité de nombreux catalogues et d'autres publications.

Au cours des dix années de son travail le Musée de l'Art Théâtral avait entrepris des actions reflétant une conception très large de l'ensemble des tâches de ce Musée. Les raisons de la portée insuffisante et d'un développement insatisfaisant de ces actions doivent se trouver dans l'impossibilité où se trouve une institution qui est à l'étroit et avec des cadres restreints, de mener à bien des actions sur un plan aussi étendu.

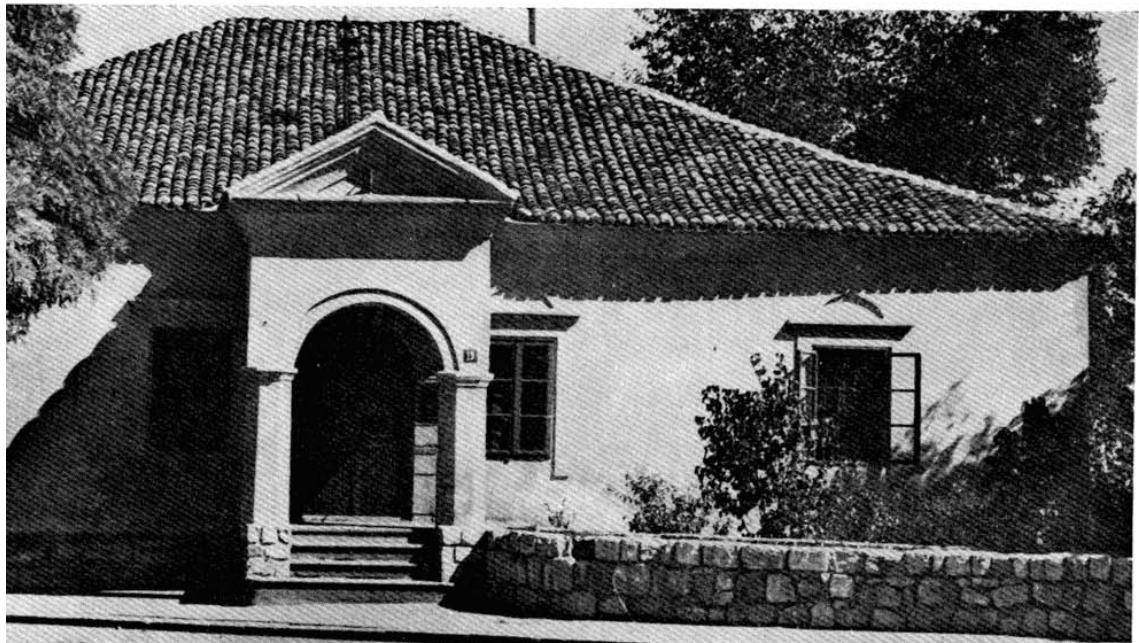
Avant tout il faut souligner le fait que cette institution à défaut d'un institut théâtral, se devait d'unir les fonctions du Musée Théâtral, de l'Institut, des archives et de la bibliothèque. En fait elle est devenue un embryon de plusieurs fonctions qui pourront dans l'avenir, selon les possibilités et les besoins travailler indépendamment.

Nous exposerons sous forme des thèses quelques idées sur le programme et le développement futur du Musée dont la réalisation est conditionnée par l'agrandissement général du Musée.

Approfondir la collaboration internationale dans ce domaine s'impose comme une nécessité afin de s'inclure dans le développement international de muséologie et d'historiographie théâtrale d'une part et en vue d'une collaboration servant le rapprochement et l'interpénétration culturelles des peuples yougoslaves avec d'autres peuples par des échanges dans le domaine des travaux spécialisées d'autre part.

Le nombre et le rôle important d'institutions analogues dans le monde et l'intensité de la collaboration internationale dans les études et la fixation de l'histoire théâtrale en tant que phénomène spécifique mondial, obligent le Musée à s'inscrire dans ce processus étant donné la tradition théâtrale importante de nos peuples.

Au 100° anniversaire de la fondation du Théâtre National de Belgrade (1868—1968) qui est une date des plus importantes de notre histoire culturelle, si importante qu'elle s'impose comme la base du travail du Musée concernant cette époque, le Musée consacrera toute son attention, en particulier à l'organisation et à l'initiative des recherches et à la publication des travaux scientifiques sur la riche histoire du Théâtre National, au sein duquel sont nés et l'Opéra et le Ballet. Cette année sortira, dans l'édition du Musée, le Répertoire du Théâtre National depuis 1968 jusqu'à 1965.

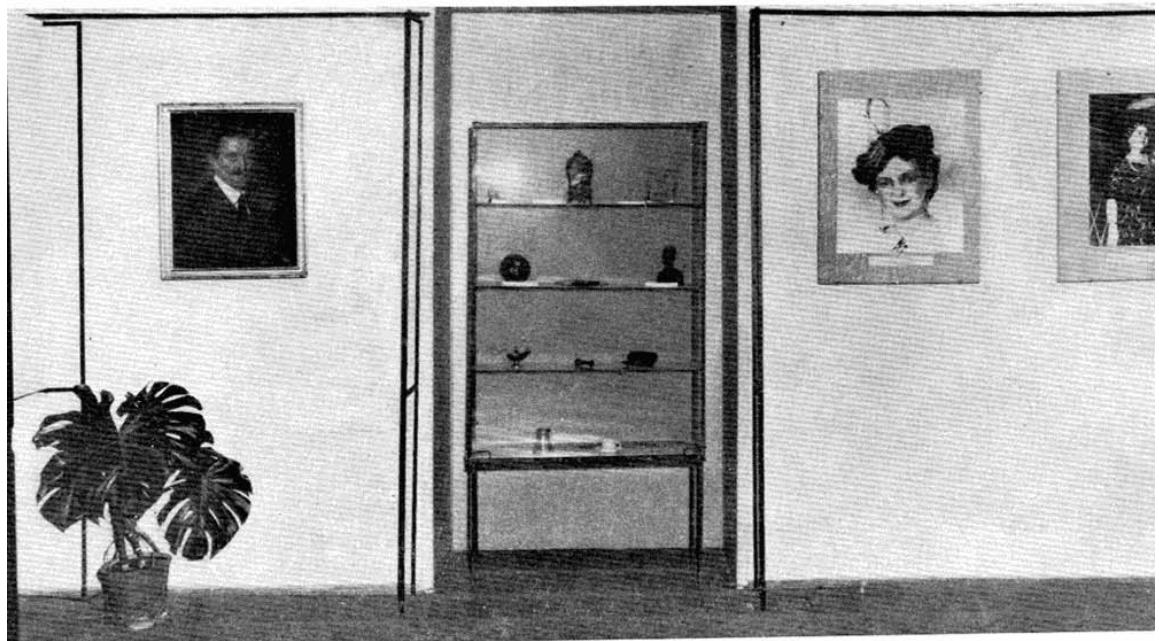
ЗГРАДА МУЗЕЈА ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ.

L'IMMEUBLE DU MUSÉE DE L'ART THÉATRAL.

ЕНТЕРИЈЕР СТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ МУЗЕЈА.

L'INTERIEUR DE L'EXPOSITION PERMANENTE.

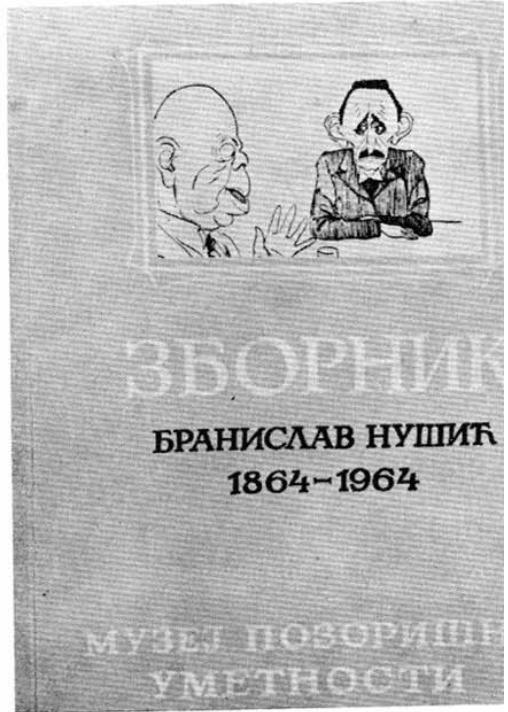
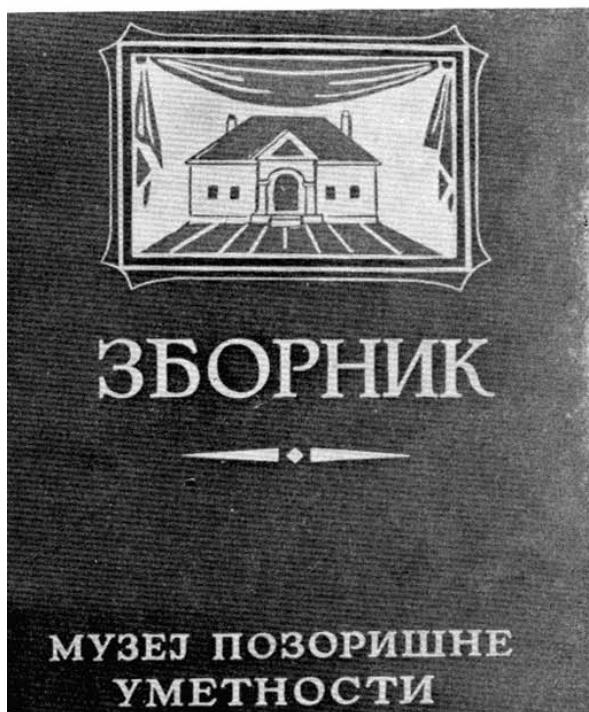

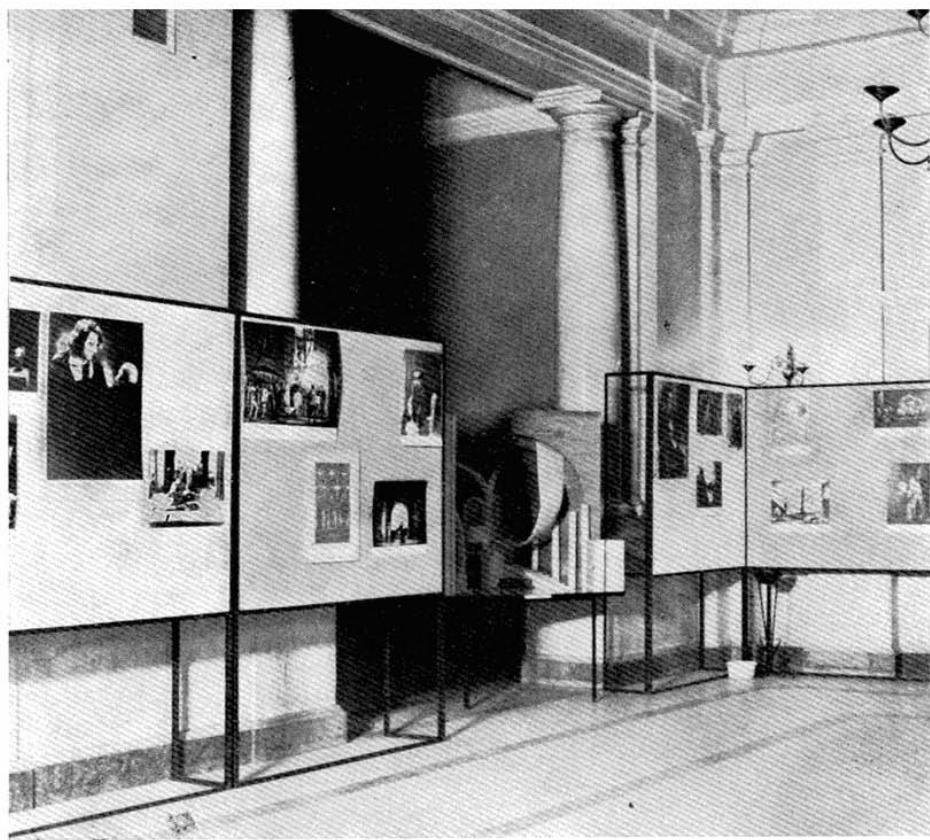
ИЗЛОЖБА „БРАНИСЛАВ НУШИЋ 1864—1964” У НОВОМ САДУ 1964. ГОД.

L'EXPOSITION DE BRANISLAV NUSIC À NOVI SAD EN 1964.

ДВЕ НАСЛОВНЕ СТРАНЕ „ЗБОРНИКА“
МУЗЕЈА ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ

DEUX PAGES DE GARDE DE L'ANNUAIRE
DU MUSÉE DE L'ART THÉATRAL.

ИЗЛОЖБА „ШЕКСПИР НА ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СЦЕНАМА”, САРАЈЕВО 1964.

L'EXPOSITION SHAKESPEARE SUR DES SCÈNES DES THÉATRES YUGOSLAVES.
SARAJEVO 1964

ИЗЛОЖБА „ПОЗОРИШТЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ”, БЕОГРАД 1961. ГОДИНЕ.

L'EXPOSITION „THÉÂTRE EN YUGOSLAVIE”, BEOGRAD 1961.

